N°. 563.

DE GRONDWET.

1855.

ZATURDAG 17 MAART.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1., het zegelregt daaronder begrepen.

In een tijd, waarin men van verschillende zijden pogingen ziet aanwenden, om de Grondwets-herziening van 1848, zoo wel wat het wezen als den vorm betreft, verdacht te maken, is het een verblijdend teeken, wanneer men door wetenschappelijke mannen de Staats-inrigting, waaronder wij leven, aan een exegetisch en historisch onderzoek zien onderwerpen, en dat onderzoek bevredigende uitkomsten oplevert. Uit dat oogpunt verdient niet enkel de arbeid van Mr. C. VAN BELL, in de uitgave van „*de Grondwet met aanteekeningen*," eene ruime ondersteuning door algemeene deelneming; maar, wat ons bijzonder aantrok, zijn de behartigingswaardige wenken, welke in de voorrede door den schrijver worden gegeven.

„Er zijn inderdaad weinig wetten, die zoo zeer populariteit behoeven, als eene Grondwet. Naarmate het volk al dan niet van de regtmatigheid en gegrondheid harer bepalingen doordrongen is, zal de eerbied voor die Grondwet, en, als een noodwendig gevolg daarvan, het vertrouwen op het bestuur des Lands, meer of minder zijn. Eene stelling, waarvan het betoog door de geschiedenis van ons Staatsregt sedert 1815 ruimschoots werd geleverd."

„Deze wenk is heilzaam; omdat zij den gestadigen toeleg veroordeelt, om in de plaats van eene Grondwet een anderen grondslag te schuiven, waarop ons staatsgebouw rusten zou, en om buiten die Grondwet om, in historische herinneringen een steun te vinden, waardoor eerbied voor de Grondwet zou kunnen worden ondermijnd.

„De Nederlandsche Natie had het voorregt in Willem II eenen Koning te bezitten, die in 1848, door eene ruime Grondwets-herziening, aan de eischen des tijds aan het billijk verlangen van zijn volk *te gemoet kwam*, en daardoor aan zijne regering, te midden van Europesche woelingen en revolutiën, die kracht wist te geven, waarin Nederland zich nog heden, onder zijnen zoon en opvolger, onzen tegenwoordigen Koning, verheugen mag."

„Jammer, dat zoo velen, *uit welke bedoelingen ook*, die belangrijkste der weldaden van de regering van Willem II miskennen, die, òf regtstreeks eenen terugkeer op den gelukkig verlaten weg van vroegere grondwettige instellingen zouden willen beproeven, òf wel, hetgeen nog meer te vreezen is, langs zijdelingsche wegen hun doel trachten te bereiken, door namelijk de Grondwet in eenen anderen geest toe te passen, dan hare geschiedenis en bepalingen medebrengen. Herhaalde pogingen zijn, dikwijls, met niet ongunstigen uitslag beproefd, om de ingenomenheid met de Grondwet te verzwakken."

Zou de geachte schrijver hier niet het meest gedacht hebben aan de aankondiging eener tegenovergestelde rigting, en de toepassing daarvan door het April-Ministerie?

„Velen beschouwen de Grondwet als een kind der omwenteling, als een toegeven aan democratische grondstellingen, die de monarchie van hare kracht berooven en de grondslagen van ons Staats-gebouw ondermijnen. Ik moet, uit volle overtuiging, die beschouwing voor een misverstand verklaren. *Juist het tegendeel is waar.*"

Hier doet de schrijver zich als een gemoedelijk en gelukkig bestrijder der anti-revolutionnaire partij kennen.

„De toezegging in 1848 eener ruime Grondwets-herziening, en de benoeming daartoe eener commissie, die uit mannen bestond, van wie men wist, *dat hunne namen reeds het vertrouwen der Natie moesten wekken*, moge de bewaring van orde en rust in het Rijk hebben verzekerd, doch het zij verre, dat men aan vrees voor eene revolutie de belangrijke grondwettige beginselen, die de tegenwoordige Grondwet van de vroegere zoo gunstig doet onderscheiden, zou te danken hebben. Het gezond verstand en de meer en meer ontwikkelde kennis van het Staatsregt, hadden de noodzakelijkheid dier beginselen reeds lang aangetoond."

Deze zinsneden hebben eene bijzondere waarde. Zou de bewaring van rust en orde zijn verzekerd, zouden die belangrijke grondwettige beginselen in het plan der herziening wel opgenomen zijn, zoo in die commissie bijv. plaats genomen hadden de HH. VAN HALL, GROEN VAN PRINSTERER en VAN RAPPARD?

Die vraag durven wij gerust ter beantwoording voorleggen aan het geweten van alle bestrijders der constitutionnele partij en het antwoord zal, daaraan twijfelen wij niet, de heilzame strekking hebben, om den eerbied voor de Grondwet te verhoogen.

„Onze tegenwoordige Grondwet staat op de hoogte van den tijd, versterkt het Koninklijk gezag en beantwoordt allezins aan de intellectuële en politische toestand en behoeften der Natie. Zij verzekert aan onze Staatsinrigting vastheid, veêrkracht en vertrouwen."

Dat oordeel is gevestigd op eene redelijke overtuiging; want het werd geboren uit een exegetisch en historisch onderzoek van de bepalingen der Grondwet; eene overtuiging, welke de schrijver door de mededeeling van dat onderzoek, bij zijne landgenooten wil opwekken of versterken.

Hoe meer ons volk zijne tegenwoordige Staatsinrigting zal waarderen, des te minder zullen daaraan strijdige denkbeelden ingang vinden, en de band tusschen den Koning en zijn volk, ofschoon door nationale herinneringen reeds onverbreekbaar geworden, zal dan in waarheid eene nationale kracht zijn. De liefde voor Koning en Vaderland kan zich niet beter toonen, dan door eene eerlijke en opregte handhaving van de bepalingen der Grondwet.

Wij begroeten in den schrijver een krachtigen medestrijder voor de beginselen der constitutionnele partij, en teregt mag hij de woorden van den Graaf VAN HOGENDORP tot motto van zijn geschrift nemen:

„Wie de Grondwet voorstaat, helpt de *nationale vrijheid bewaren*. Wie de Grondwet voorstaat, *helpt het Koninklijk gezag bewaren*. Het Koninklijk gezag en de nationale vrijheid zijn gevestigd door de Grondwet."

De rij der voorstellen tot vermindering van belastingen is nauwelijks gesloten, door het voorstel der Regering tot afschaffing van den accijns op het *gemaal*, of eene nieuwe concurrentie is geopend tot het ontwerpen van plannen, om ons belastingstelsel aan te vullen of te hervormen.

De Regering wil een hoofdelijken omslag, of liever eene quotisatie van 1½ millioen over de verschillende gemeenten des Rijks.

De heer VAN DER TUUK wil eene *radicale* hervorming van het belastingstelsel (*Bijblad*, pag. 573); en de heer J. B. is *tegen* een hoofdelijken omslag; maar wil *eene meerdere uitbreiding van het accijnsstelsel*. Hij zegt in *de Nieuwsbode*: „Wij blijven dus in 't bijzonder dat gedeelte van het door den Minister voorgestelde plan volstrekt afkeuren, volgens hetwelk het beginsel van hoofdelijken omslag zou ingevoerd worden in onze finantiële huishouding. Met het opofferen van dit beginsel, wij bekennen het, doet zich de uiterst moeijelijke vraag voor (in het geval dat eene ontlasting op de twee voorgestelde objecten, ten bedrage van vijf millioen, ondersteuning mogt vinden), hoe een gedeeltelijk aequivalent te vinden? *Wij durven twee artikelen noemen, die thans onbelast zijn, die niet tot de eerste levensbehoeften behooren, en evenwel van vrij algemeen gebruik zijn*: DE KOFFIJ *en* DEN TABAK; en wij achten dat niet dan een overdreven superstitie voor 't geen men vrije handelsbeweging noemt, zich tegen een accijns op die artikelen zou verzetten. Bij de overweging daarvan zou onpartijdig onderzoek behooren gedaan te worden, naar den aard en de uitgestrektheid van onzen handel, en naar de inrigtingen, die voor het gerijf en de vrijheid van dien handel zouden overblijven. Het is niet zonder schroom, dat wij dit denkbeeld mededeelen, en, in onze onbedrevenheid, onderwerpen wij het gaarne aan kundige beoordeelaars; slechts wenschten wij, dat de ontkenning niet voor een onherroepelijk axioma werd gehouden."

Dus:

eene belasting op koffij en tabak!

Nader komen wij daarop terug.

Het vermoeden van gebrek aan eene vaste overtuiging en van onvermogen, om die te doen gelden, wint veld zoodra tegenspraak met wrevel wordt ontvangen.

De Minister van Justitie heeft bij de verdediging van de Wet op het regt van vereeniging en vergadering daarvan het bewijs geleverd. Zekere *malaise* werd nu en dan openbaar en gaf gegronde reden tot beklag.

De heer V. D. LINDEN zeide in de zitting van 7 Maart:

„De Minister heeft zich beklaagd, en ik begrijp er ook het onaangename van, dat men op de wet aanmerkingen had en er bedenkingen tegen in bragt. Ik meen echter, dat het, wanneer men eene wet aan het oordeel van deze Kamer onderwerpt, aan elk lid vrijstaat, de vragen en bedenkingen, die bij hem opgerezen zijn, in het midden te brengen, en dat men dan als zoodanig gewaarborgd moet zijn voor eenigerhande schampere aanmerking dat men telkens nieuwe moeijelijkheden, nieuwe vragen te berde brengt."

„Het is eenigermate hetzelfde geval, dat wij in 1849 hebben gezien. Toen werd aan politieke drift toegeschreven de algemeene afkeuring, die de wet toen onderging; eene afkeuring, zoo algemeen dat onder de *zes* leden, die er voor stemden, *twee* waren, die behoorden tot het toenmalige Ministerie."

„Ik ben verpligt daaromtrent nog één woord in het midden te brengen, opdat de Vergadering wete, op welke wijze ik een ontwerp van wet beschouw. Ik beschouw het zonder te zien op den Minister. Ik beschouw de wet als eene wet, die langer duren zal als een Ministerie, en ik vind het een even verkeerd, een even ongeoorloofd argument om te zijn tegen of voor eene wet met het oog op den persoon, die haar voorstelt; dat vind ik zóó verkeerd, dat er niets boven gaat dan de onbeschaamdheid om er voor uit te komen."

Op vragen, die de heer V. HOËVELL deed, werd door den Minister van Justitie aangemerkt:

„Wat nu de gedane vragen betreft, moet ik zeggen, dat ik een weinig omzigtig ben geworden in het beantwoorden van bloote vragen. Ik weet niet of het wel de roeping is van de leden der Kamer om *in abstracto* vragen aan de Ministers te doen en zij verpligt zijn daarop te antwoorden."

De heer MEEUSSEN kon dit niet onopgemerkt laten voorbijgaan.

„De heer Minister van Justitie heeft dezen morgen gezegd: „het gebeurt meer dan eens, dat een lid van de Vergadering rigt tot den Minister vragen, die hij zelf zeer goed kan beantwoorden." Ik geloof, dat dit zeer waar is; de vraag die gerigt is aan den Minister en die ik nu ook aan hem rigt, zou zeer goed door mij kunnen worden beantwoord; maar ik zal vragen of hij zich met dat antwoord, dat ik op de vraag geef, vereenigt."

Fijne ironie, die te meer treft, naar mate men den zin der uitdrukking dieper peilt.

Maar wat is dan te denken over de waarde eener wet, wier voorschriften den toets van eene onbevangen overweging niet kunnen doorstaan; wier bepalingen alleen door onvolledigheid zich kenmerken; en alleen ten gevolge van een aaneengesloten getal stemmen, begunstigd door toevallige omstandigheden, een wettelijk aanzien hebben verkregen; maar niet kunnen doordringen tot het regtsgevoel der Natie, omdat zij de vereischte zedelijke kracht missen.

Inderdaad, dat ministeriële conservatisme, dat stelsel van wetten doordrijverij, is niet geschikt, om den eerbied voor de wet te verhoogen; maar wordt eigenlijk eene overwinning, waarvan alleen de minderheid de vruchten plukt.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Wij hebben in ons n°. van gister per telegraaf de berigten medegedeeld, welke de *Ganges* heeft overgebragt, welke stoomboot vroeger dan de *Caire*, die 1en uit Konstantinopel vertrokken, is aangekomen.

Deze correspondentien van den een voegen, naar den telegrafischen zakelijken inhoud te oordeelen, weinig nieuws bij de berigten van den 1en. Eeniglijk blijkt daaruit duidelijk, dat er niets gegronds was in het gerucht, dat Woensdag ter Parijsche beurze werd verspreid omtrent een grooten veldslag zonder beslissende uitkomst, volgens sommigen, en geheel ten gunste der Franschen, onder het opperbevel van generaal Bosquet, volgens anderen.

Er is in den laatsten tijd in de Krim geen veldslag geleverd. Al de tegenstrijdige geruchten deswege in omloop, waren niet anders dan overdrevene verhalen van de schermutseling, welke op den nacht van 23 op 24 Febr. plaats had; eene schermutseling, waaromtrent onze lezers thans alle bijzonderheden kennen, en die, ofschoon van de Russen 1.000 man en van de Franschen ongeveer 500 man buiten gevecht gesteld werden, toch niet van zooveel gewigt is om als een veldslag te kunnen worden aangemerkt. Dit was het eenig feit, dat tot den 8 dezer voor Sebastopol plaats had.

Hierbij verdient opgemerkt te worden, dat het *Journal de St. Petersbourg* van 23 Febr. (7 Maart) een uittreksel uit een bulletin van de *Invalide Russe* bevat, waarin de dagteekening van den strijd even als in de eerste depêche van prins Menchikoff, die daarvan melding maakt, de nacht van 24 op 25 Febr. is, terwijl al de correspondentien uit het kamp der geallieerden van den nacht van 23 op 24 spreken.

Aan welke zijde is de waarheid? Wij durven daaromtrent geen beslissend oordeel uitspreken. Het is in zeker opzigt gemakkelijk te verklaren, dat de verslagen omtrent de appreciatie van den strijd verschillen, naarmate zij uit Petersburg of Konstantinopel komen; dat prins Menchikoff de zaak in quaestie als een voordeel der Russen doet uitkomen, en generaal Canrobert of lord Raglan als eene overwinning voor de Russen: dat de eerste zijne verliezen op 67 gesneuvelden en 212 gekwetsten stelt, onder bijvoeging, dat van de geallieerden 600 man buiten gevecht gesteld werden, terwijl deze laatsten op hunne beurt, slechts spreken van een verlies aan hunne zijde van 400 man, zoowel gesneuvelden als gewonden en het verlies der Russen op 1000 man schatten. Deze tegenstrijdigheden zijn zeer verklaarbaar; want iederen generaal, zoo hij al naauwkeurig het aantal gesneuvelden en gewonden aan zijne zijde kan opgeven, is het echter onmogelijk, met juistheid te bepalen, hoe groot het verlies des vijands was, naardien dit slechts volgens een onzeker hooren zeggen, dat dikwerf zeer overdreven wordt, is te ramen. Maar minder verklaarbaar, ja geheel onverklaarbaar is het, dat de rapporten der Russische generaals en die der geallieerden zelfs niet overeenstemmen in de dagteekening van den slag, dat sommigen van den 23-24 spreken, terwijl anderen de datum van 24—25 aanwijzen.

Het *Journal de St. Petersbourg* bevat twee dagorders van Keizer Alexander aan zijne legers. Van de eerste is door ons reeds de voorname inhoud medegedeeld. Wij achten het dan ook onnoodig dit stuk thans op te nemen. Men weet, dat de Keizer in dit stuk de woorden zijns vaders in herinnering brengt. In verband daarmede zegt hij in de tweede dagorder:

« Dappere soldaten, moedige medestrijders van uw doorluchtig hoofd, roemvoller nagedachtenis!

« Gij hebt in uw hart gegrifd de laatste uitdrukkingen van zijne teederheid en vaderlijke genegenheid voor u.

« Als blijk van die liefde, troepen van de garde, 1ste korps der kadetten en regement grenadiers van den generaal Louvoroff, geef ik u ten geschenke de uniform, die uw weldoener dagelijks droeg; bewaar dit pand, dat het voor u blijve een heilig kleinood, en eene onvergankelijke herinnering voor toekomstige geslachten.

« Ik beveel, onder anderen, het volgende:

« 1o. In de compagniën en escadrons, welke den naam van Z. Keiz. Maj. dragen, zal het geheele effectief, zoowel officieren als soldaten, op hunne epauletten het naamcijfer van Keizer Nicolaas I dragen, en zulks zoo lang zich in hunne gelederen een man bevindt van hen, die daaronder op 18 Februarij 1855 geteld werden.

« 2o. Hetzelfde naamcijfer zal bewaard worden door allen, die het bezaten, generaals aan wijlen den persoon van Z. M. verbonden, generaals-adjudant en adjudanten van Z. Keizerl. Majesteit.

« Dat de geheiligde nagedachtenis van Nicolaas I altijd onder ons leve, en voor immer de schrik onzer vijanden, en den roem van ons vaderland zij.»

Indien het Oosten ons niet veel nieuws mededeelt: het Westen daarentegen is in dit opzigt niet zuinig. Er is geen gebrek aan diplomatische berigten; jammer echter, dat het een in lijnregten strijd met het ander is. Hier vrede, daar oorlog; hier toenadering, daar verwijdering. Waarlijk, men weet niet wat te gelooven. In de staatkundige kringen wordt meer van oorlog dan van vrede gesproken. Het zou echter hoogst gewaagd zijn om dit als waarheid te decreteren; want dwalen is menschelijk en ook in de staatkundige kringen is het dwalen geene onmogelijkheid; en zoo die meening nu al aanleiding kan geven tot het vermoeden, dat de wind in den oorlogshoek waait: in geen geval is hieruit echter af te leiden, dat elke vredelievende schikking tot het gebied der onwaarschijnlijkheden behoort.

De opening der conferentien te Weenen heeft eergister niet plaats gehad. Men zeide, dat ze een dag uitgesteld waren en dus gister zouden aanvangen, en dit was ook werkelijk het geval. *Gister ten twaalf ure zijn de conferentien plegtig geopend.*

Tegenwoordig waren:

Graaf Buol en de heer Prokesch Osten voor Oostenrijk.
Lord John Russell en graaf Westmoreland voor Engeland.
De baron Bourqueney voor Frankrijk.
Arif Effendi en Riza Beij voor Turkije.
Prins Gortschakoff en de heer Titoff voor Rusland.

Wat zal het gevolg dezer conferentien zijn? Indien een artikel van de Constitutionnel waarheid behelst, dan zou van deze bijeenkomst weinig te verwachten zijn. Men zou beginnen met te vorderen, dat de Russische ambassadeurs het protocol van 28 December onderteekenen, vermeerderd met de verklaringen, welke de vertegenwoordigers der Westersche mogendheden, later onderling uitgewisseld hebben omtrent de beteekenis en de strekking van dat protocol; en de onderhandelingen zouden eerst dan voortgezet worden, wanneer de Russische plenipotentiarissen door inwilliging van dit verzoek een blijk gaven van de opregtheid der vredelievende bedoelingen van hun gouvernement. Maar bij de mededeeling dezer bijzonderheden spreekt de Constitutionnel ook van uitstel, opdat de leden der conferentie van beide zijden aan hunne regeringen mededeeling kunnen doen van de gedane voorstellen om deswege bevelen af te wachten. Wij laten deze mededeeling geheel voor rekening van de Constitutionnel. Is zij met de waarheid overeenkomstig, dan zouden de conferentien vooreerst niet veel uitrigten.

Hetzelfde blad zegt niettemin, dat alles uiterlijk vóór Paschen moet geëindigd zijn, en dat zoo de vrede dan niet gesloten is, de conferentien niet alleen afgebroken worden, maar Oostenrijk in dit geval zelfs *hic et nune* den oorlog aan Rusland zal verklaren. De Constitutionnel zal ons wel veroorlooven, vooral dit laatste punt in twijfel te trekken. Indien ons geheugen ons niet bedriegt, dan zeide men op het tijdstip der onderteekening van het verdrag van 2 December — wij willen tot geene vroegere dagteekening opklimmen — ook en niet niet minder nadruk, dat indien de vrede op 1 Januarij zoo al niet gesloten niet *verzekerd* was, Oostenrijk alsdan den oorlog aan Rusland zou verklaren en zijne legers zich met die van Frankrijk en Engeland zouden vereenigen.

Thans zijn wij reeds tot half Maart genaderd: de *Constitutionnel* beschouwt den vrede voorzeker niet als verzekerd, en nogtans dineerden prins Gortschakoff en de generaal baron Lieven, afgezanten van den Czaar, eergister bij den Keizer van Oostenrijk. Indien men uit het verledene tot de toekomst besluit, dan zal de vrede tegen Paschen nog niet *verzekerd* zijn, zonder dat Oostenrijk onmiddellijk aan Rusland den oorlog zal verklaren.

Wij zullen afwachten en de gebeurtenissen niet te zeer vooruitloopen.

Wat Pruissen betreft, wordt uit Parijs gemeld, dat er van die zijde weinig hoop op vredelievende schikking bestaat. Het kabinet van Berlijn zal het tractaat dus niet onderteekenen; maar dit bewijst evenwel niet, dat de goede verstandhouding tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden zal worden afgebroken.

De Eerste Kamer van Pruissen heeft zich in hare zitting van den 13den bezig gehouden met het onderzoek van een wetsontwerp, de strekking hebbende om de echtscheidingen te bemoeijelijken door beperking der gevallen, waarin de echtscheiding gevraagd en toegestaan kunnen worden, in de provincien van het koningrijk, waar de Code Napoleon, niet, even als in de Rijn-provincie, van kracht is. De aanneming van dit regeringsvoorstel schijnt niet twijfelachtig. Wij vermelden eenig als een zeer merkwaardig incident eene verklaring van een lid, den graaf Hoverden, die eene redevoering tegen het ontwerp eindigde met te zeggen, dat zoo hij aan dat ontwerp zijn afkeurend votum gaf, zulks was, omdat hij van hoogerhand daartoe toestemming had gevraagd en verkregen.

Graaf Below meende, teregt, met het oog op de waardigheid en onafhankelijkheid der Kamer, tegen deze verklaring te moeten protesteren.

Om de nuttigheid van hervorming ten deze aan te toonen, deelde de Minister van Justitie mede, dat, gedurende een tijdperk van drie jaren, na 1844, in de geheele uitgestrektheid van het rijk gemiddeld 2.846 echtscheidingen plaats hadden, en voor dit cijfer heeft enkel de provincie Brandenburg een contingent van 873 paren geleverd, terwijl er in de Rijn-provincie, waar de Code Napoleon van kracht is, slechts 24 echtscheidingen plaats hadden. In 1844 werd de bekrachtiging aan meer bezwarende bepalingen onderworpen, en niettemin hadden er in dit tijdperk van tien jaren in de genoemde provincie Brandenburg gemiddeld 744 echtscheidingen per jaar plaats, en in de Rijn-provincie slechts 40.

Eenige leden hebben bij deze gelegenheid aangedrongen op de weder-oprigting der geestelijke regtbanken voor de katholieken; doch de regering heeft zich, bij monde van den Minister van Justitie, daartegen verklaard.

De Tweede Kamer heeft zich dienzelfden dag nog bezig gehouden met een wetsontwerp betreffende het jagt-privilegie; doch de beraadslagingen over dit ontwerp in zijn geheel, zijn nog niet aangevangen.

De Kamer van afgevaardigden der Vereenigde Staten heeft in hare vergadering van den 24 Februarij met eene meerderheid van 99 tegen 86 stemmen een bill aangenomen, waarbij de invoerregten op vreemde koopwaren (met uitzondering van eenige artikelen, waarvoor een afzonderlijk tarief is aangenomen) met 20 pCt. worden verminderd.

Men schrijft uit Belgie, dat de heer Theux eergister bij den Koning ontvangen is.

Men meldt, dat dit hoofd van de regterzijde, naar aanleiding van persoonlijke consideratien, niet heeft kunnen voldoen aan de uitnoodiging, om een nieuw kabinet zamen te stellen; andere leden, die dezelfde staatkundige gevoelens zijn toegedaan, zouden door den Koning geraadpleegd worden.

FRANSCHE POST.

De meeste bedrijvigheid is op te merken in de toebereidselen voor de tentoonstelling der voortbrengselen van de wereld-industrie. De Keizerlijke Commissie heeft het paleis in bezit genomen, ofschoon het nog niet geheel voltooid was. Zij doet de tafels gereed maken, waarop de nijverheids-voortbrengselen zullen worden ten toon gesteld, en er bestaat alle reden, om de geruchten, die omtrent uitstel van de tentoonstelling in omloop waren, als ongegrond te beschouwen.

Van buiten begint men de schutting van het paleis weg te nemen. Ook zag men zich verpligt eenige boomen te vellen. Dit is eene opoffering voor de Parijsche bevolking, welke het groen en lommer zeer bemint, ofschoon de oproerlingen bij algemeene verwarring altijd beginnen met de boomen van de boulevards en der wandelwegen omver te werpen, om alzoo den doorgang te beletten. En inderdaad, sedert de boomen weggenomen zijn, kan men het geheel beter overzien en de verhouding in de bouworde nagaan.

Alle zorgen zijn besteed om de voorwerpen zoodanig te plaatsen, dat zij zich in het gunstigste daglicht vertoonen en zonder dat ze elkander in den weg staan. Daarbij heeft men bij de plaatsing in alles zoo veel mogelijk eenvormigheid in acht genomen. De voorname façade, welke evenwijdig loopt met den hoofdingang aan de Champs Elysées, biedt een vooruitspringend deel in het midden, en twee vleugels aan de buitenste zijden aan. De ingang, welke zich in het vooruitspringend gedeelte bevindt, bestaat uit eene poort, ter hoogte van de twee verdiepingen en waarover een geheele boog loopt. Zij is begrensd door vier Corintische kolommen, bovenaan overdekt met een attique, waarop een basrelief is uitgebeiteld, voorstellende den landbouw, de nijverheid en de kunsten, met het borstbeeld van den Keizer in het midden. Daarboven verheft zich het kolossale standbeeld, voorstellende Frankrijk, welke aan de overwinnaars kroonen uitreikt. Aan beide kanten van dit uitstekend gedeelte bevinden zich de zijde-rijen, die in twee verdiepingen verdeeld zijn door een fries, waarop de namen prijken van uitstekende mannen in de toegepaste wetenschappen, terwijl de tusschenkolommen der bovenste vensters met de namen van de voornaamste Fransche steden versierd zijn.

De *Constitutionnel* geeft eene zeer uitvoerige beschrijving van dit gebouw. Het blijkt daaruit, dat deze tentoonstelling zeer schitterend belooft te zijn. Wij ontleenen aan deze beschrijving de volgende bijzonderheden:

De commissie heeft, steeds voor oogen houdende, dat de tentoonstelling algemeen is, in de verdeeling van de ruimte de meeste onpartijdigheid aan den dag gelegd. Van de 84.000 ellen der geheele ruimte, heeft Frankrijk slechts 37,000, dat is minder dan de helft, terwijl Engeland in Hyde-Park 50.000 van de 86,000 ellen voor zich behouden had. Na Frankrijk heeft — en dat is billijk — Engeland het grootste gedeelte. Men heeft dit land 15.000 ellen toegewezen, dat is bijna twee vijfden van de ruimte voor Fransche voorwerpen bestemd, terwijl aan dit land ter Londensche tentoonstelling, slechts iets meer dan een vijfde der oppervlakte, welke Engeland voor zich genomen had was toegestaan. De Zollverein zal 8 á 9000 ellen hebben in plaats van 7.000, welke zij te Londen had; Oostenrijk 5 á 6000 in plaats van 4,400; Belgie 4.500 in plaats van 3.500; Zwitserland 1800, in plaats van 1,100, enz. en Frankrijk heeft dus in den vreedzamen strijd, waartoe zij de volkeren der geheele wereld heeft uitgenoodigd, hare gewone en zoo zeer bekende hoffelijkheid niet verloochend, maar integendeel op nieuw weder aan den dag gelegd.

De geheele ruimte, door het tentoonstellingsgebouw ingenomen, zal in het hoofdgebouw aan een kant 45,000 ellen bevatten en aan de andere zijde in het aangrenzend gebouw 38.000 ellen, hetgeen te zamen eene oppervlakte van 83,000 ellen bedraagt, zijnde eene ruimte, welke ongeveer gelijk is aan het Londensche tentoonstellingsgebouw, in hetwelk echter een groot gedeelte, waar buffetten, restauraties, enz. geplaatst waren, voor de nijverheid verloren was.

Indien men de aandacht vestigt op de verdeeling van de ruimte van het hoofdgebouw, dan blijkt daar uit weder duidelijk, dat de commissie ook ten deze regtvaardigheid tot rigtsnoer gekozen heeft. Van de 45.000 ellen, welke het beslaat, heeft Frankrijk slechts 19,000, Engeland 8,800; de Zollverein 4,800; Oostenrijk en Belgie ieder 2,500 enz. De plaats aan de voorwerpen van Frankrijk toegewezen, omvat den grond, welke met de straat gelijk loopt van de geheele noorderzijde de helft en de gallerijen daarboven. Engeland bezet bijna de helft der zuidzijde; de Vereenigde Staten, Belgie, Oostenrijk en de Zollverein de andere helft; zij hebben insgelijks het overeenkomstig gedeelte van de bovenste gallerijen. Wij zeggen dat Frankrijk slechts de helft van de eerste verdieping aan de noorder zijde heeft genomen; aan haren linkerkant zijn plaatsen aangewezen voor Spanje, Portugal en Zwitserland; ter regterzijde Sardinie en de overige Italiaansche Staten. (Van Nederland spreekt de *Constitutionnel* niet, en niettemin zullen wij op deze tentoonstelling waardig vertegenwoordigd worden.)

Het paleis zal hoofdzakelijk toegewijd zijn aan bewerkte stoffen; in het aangrenzend gebouw, aan den waterkant, zullen de werktuigen en de ruwe stoffen opgenomen worden; door groote koperen stoomketels kunnen daar de werktuigen in beweging gebragt worden, gelijk zulks ter Londensche tentoonstelling het geval was.

De commissie heeft, overigens, zoo veel mogelijk partij getrokken van de ruimte, waarover zij beschikken kon.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Bij de Tweede Kamer is ingekomen een wetsontwerp tot wijziging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1854. De Mem. van Toelichting geeft van inhoud en strekking het volgende overzigt:

Bij de wet van den 13den April 1854 (*Staatsblad* no. 29) is het Xde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven over het dienstjaar 1854, verhoogd worden. Die verhooging betrof echter slechts eenige weinige artikelen; doch de maatregelen welke genomen zijn en genomen hebben moeten worden, zijn ook op andere artikelen van invloed geweest, en hebben zich op de uitgaven, welke daarop hebben moeten worden gedaan, doen gevoelen. Wel heeft men getracht daaraan voor een gedeelte uit den post voor *onvoorziene uitgaven* bij art. 41 der wet van den 24sten December 1853 (*Staatsblad* no. 150) vastgesteld, te gemoet te komen, doch die post is daarvoor niet toereikend geweest, ook andere behoeften hebben zich voorgedaan welke in billijkheid voorziening vereischen, doch de regeling van dit alles vordert geene aanwijzing van nieuwe middelen, maar alleen de wijziging van sommige artiken der begrooting, op den voet, zoo als dit voor het dienstjaar 1853, bij de wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* no. 99) heeft plaats gehad.

De stand der begrooting laat zulks gereedelijk toe, terwijl, indien deze wijziging plaats heeft, bereids nu de verzekering kan worden gegeven, dat er op de begrooting van het Departement van Oorlog over het afgeloopen jaar nog een min of meer aanzienlijk overschot zal overblijven.

De posten welke voor *vermindering* vatbaar zijn, en die welke men wenscht te *vermeerderen* zijn aangewezen op de bijlage A, bij deze *Memorie van Toelichting* gevoegd.

De overschotten op de artt. 9, 10, 11 en 12 ontstaan, door het minder getal manschappen en paarden hetwelk onder de wapenen is geweest, dan waarop bij het opmaken der begrooting was gerekend; die op het art. 16 van de VIIde afdeeling, door incompleet, hetwelk ten aanzien van de officieren van gezondheid en van de geëmploijeerden bij de hospitaaldienst over het afgeloopen jaar nog heeft bestaan; die op het art. 36 van de XIIde afdeeling, door de mindere uitgave, welke men ten behoeve van de kamperende troepen heeft behoeven te doen dan waarop vroeger was gerekend.

De berekeningen, welke de *vermeerdering* van sommige artikelen noodzakelijk maken, zijn op eenen toelichtenden staat aangewezen (bijlage B).

Die vermeerdering is een gevolg der maatregelen van bestuur in 1854 genomen. Zoo is art. 15 der VIde afdeeling (Reiskosten en vacatien) niet aan de behoeften evenredig geweest, uit hoofde er noodzakelijk meer inspectien over al de deelen van de dienst hebben moeten geschieden.

Het 17de artikel der VIIde afdeeling (Materieel van de geneeskundige dienst enz.) heeft den invloed ondervonden van de meerdere duurte der behoeften tot verpleging over een grooter aantal manschappen, hetwelk langer onder de wapenen is geweest dan waarop met opzigt tot dit artikel, bij de zamenstelling der begrooting had kunnen worden gerekend.

Het 19de artikel van de IXde afdeeling (Scheeps- en wagenvrachten enz.) staat met de genomen maatregelen in een naauw verband. De regeling van het armement der vestingen is eene zaak van groot gewigt, en zal voor de belangen van de dienst nuttige gevolgen hebben. Dit werk is met kracht doorgezet, doch heeft, zoo als van zelf spreekt, vele uitgaven gevorderd. Van daar dat dit artikel reeds uit de onvoorziene uitgaven aanzienlijk is gesuppleerd geworden, doch die suppletien zijn tot volkomen kwijting der transporten, welke hebben plaats gehad, niet toereikend geweest en vereischen alsnog de voorgestelde aanvulling.

Art. 20 der Xde afdeeling (Jaarwedden van beambten, daggelden enz.) behoort niet tot de artikelen der begrooting, waarop uit de *onvoorziene uitgaven* kan worden overgeschreven; anders zou dit artikel voor het daarop alsnog benoodigd gering bedrag daaruit hebben kunnen worden gesuppleerd. Het werken op stuk echter over 1854, zoo wel bij de constructie-magazijnen als bij den geweerwinkel vermeerderd zijnde, zoo is daardoor de behoefte aan wijziging ontstaan, als een noodzakelijk gevolg der uitbreiding welke aan deze soort van werkzaamheden heeft moeten worden gegeven. De omschrijving van art. 37 van de XIIde afdeeling (Tractementen, soldijen en verdere kosten van het corps maréchaussée enz.), op den *toelichtenden staat* is, zoo men vertrouwt, voldoende tot justificatie van deze aanvrage.

Bij het corps worden de fourages niet in natura geleverd. Eene aanbesteding op zoo veel verschillende plaatsen, voor het klein getal bereden manschappen dat zich bij elke brigade maréchaussée bevindt, zou tot groote moeijelijkheden en kosten aanleiding geven. Van daar dat men ten alle begrepen heeft, dit artikel bij wijze van abonnement te moeten regelen. Te dien einde wordt aan de bedoelde manschappen 50 cents per dag toegestaan, doch het tekort is te aanzienlijk, dan dat zulks voor rekening der belanghebbenden zou kunnen worden gelaten. Zij behooren daarin, wegens de bekende schaarschte en duurte der fourrages, in billijkheid eene tegemoetkoming te ontvangen, en de Regering vleit zich daartoe te zullen worden in staat gesteld.

De *pensioenen en gagementen* zijn op de begrooting van dit jaar tot een hooger bedrag uitgetrokken, ten einde voor te komen dat de aftrek wegens het versterf, niet op nieuw aanleiding geve tot suppletien op dit artikel, waarvan de behoefte in dit geval des te aanzienlijker is geweest, omdat deze post niet uit het artikel der *onvoorziene uitgaven* heeft kunnen worden gesuppleerd.

's Gravenhage, 16 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot rector-magnificus bij de hoogeschool te Utrecht voor het academiejaar 1855—1856 den hoogleeraar J. van Hall.

—

Z. M. heeft benoemd: tot officier bij de arrondiss.-regtbank te Amsterdam, Mr. H. A. Hartogh, thans substituut-officier bij dezelve regtbank; en tot substituut-officier bij de arrondiss.-regtbank te Amsterdam, Mr. H. Bosscha, thans substituut-griffier bij het provinciaal geregtshof in Noordholland.

Gisteren avond lieten zich de twee jeugdige Italiaansche violonisten, de gezusters Ferni, in den Kon. Franschen schouwburg doen hooren.

Wij mogen de directie geluk wenschen, dat zij ons in de gelegenheid heeft gesteld, het bewonderenswaardig genie van deze jonge meisjes te leeren kennen, en wij hopen, dat deze aangename soirée, waarin het schitterendste talent aan verscheidenheid werd gepaard, niet de laatste van dien aard zal zijn.

De gezusters Ferni hebben zich tot nu toe meesttijds op concerten en geslotene gezelschappen doen hooren; zeer natuurlijk was het dus, dat menigeen, die zich haar vroeger bezoek niet meer herinnerde, zich naar den schouwburg begaf met zekere aarzeling, die zich altijd van ons meester maakt, wanneer wij ons zelven willen overtuigen van de talenten van hen, die een Europeschen naam hebben verworven.

Wij mogen met vol vertrouwen zeggen, dat onze verwachting van deze jeugdige en schoone artistes, hoe groot ook, verre werd overtroffen. Wij zeggen met een der grootste violonisten van onze dagen: »Sterk door hare krachtige individualiteit, hebben de zusters Ferni geene andere mededingsters dan haar zelven.»

Wij bewonderen de kracht, de levendigheid en het schitterende van het spel van Carolina, maar evenzeer de zulverheid en de uitmuntende kebrigheid van dat van Virginia. De zoetvloeijende, harmonische en eenigzins melancolieke toonen, die zij bij den aanvang van het concert voortbragt, toen zij op hare melodieuse viool eene van de heerlijkste compositien van Leonard, *les souvenirs de Grétry*, speelde, stelden ons in de gelegenheid al de schatten van hare poëtische verbeeldingskracht te waarderen.

Carolina verrukte ons daarentegen door de levendige en verleidelijke wijze, waarop zij de fantaisie op de motieven van *la Favorite* voortbragt.

Maar de geestdrift, die reeds in hooge mate was opgewekt steeg ten top, toen de jeugdige artistes in het *Carnaval de Vénise* op de meest schitterende wijze aan al haar talent den vrijen teugel konden vieren, de groote moeijelijkheden van dat meesterstuk wisten te overwinnen, door een vuur en eene uitvoering, die door geene woorden zijn te beschrijven. De daverendste toejuichingen en het herhaaldelijk terugroepen van de jeugdige artistes gaf het bewijs van den diepen indruk, dien zij op alle aanwezigen hadden gemaakt. Toen zij de moeijelijkste passages uit het *Carnaval* herhaalden, wachtte haar eene ware triumf.

Het duo uit *les Mousquetaires* werd zeer goed gezongen en ook aan Mlle Leonti viel de eer der terugroeping te beurt.

Van den *pas* en de twee vaudevilles, die deze voorstelling aanvulden zullen wij minder zeggen. Het eerst bedrijf van *Louise, ou la réparation* dat wij bij volgende opvoeringen van dat stukje wel grootendeels weggelaten wenschten te zien, maakte een min gunstigen indruk op ons. Het *Rendez vous Bourgeois* werd vrij goed gespeeld en ontspande aan het slot van de voorstelling de gemoederen, die geheel weggesleept en ingespannen waren geweest gedurende het concert.

In één woord, de voorstelling van gister avond zal allen, die ze bijwoonden nog lang in het geheugen blijven en wij hopen, dat de gezusters Ferni, ons in de gelegenheid mogen stellen, nog eene of meer dergelijke soirées bij te wonen.

---

* H. K. H. prinses Frederik der Nederlanden heeft aan de Vrouwen-Vereeniging te Elburg eene gift van *f* 40 doen toekomen.

---

* Het heeft ook HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik alsmede Z. D. H. den hertog van Saxen-Weimar behaagd, door eene aanzienlijke inteekening hunne ondersteuning te schenken aan de door de uitgevers Noordendorp en Mieling uit te geven plaat, ten voordeelen der noodlijdende door den watersnood.

---

* Aanstaande Maandag zal in de Grieksche kapel alhier eene plegtige lijkdienst gevierd worden voor wijlen Z. M. Nicolaas I, Keizer aller Russen. H. M. de Koningin-moeder, al de leden van het Russische gezantschap en de zich hier bevindende Russische onderdanen, zullen die plegtigheid bijwonen.

---

* Naar men verneemt, zal op Zondag den 25 Maart 1855 door de zang.-vereeniging van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, afdeeling 's Gravenhage gezamentlijk met de leden van het orchest van het concert Diligentia, een groot vocaal en instrumentaal concert worden gegeven, ten voordeele van de noodlijdenden door den watersnood in ons Vaderland, bij welke gelegenheid waarschijnlijk zullen worden uitgevoerd de stukken, die op de derde oefening werden gemaakt, doch nu met begeleiding van orchest.

Bij beschikking van 14 Maart jl. no. 184 en 185, heeft de Min. van Binnenl. Zaken bepaald, dat op Dingsdag 24 April aanstaande in het kies-district Hoorn alsmede in het kies-district Maastricht de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal plaats hebben, ter vervulling der vacatures ontstaan door het overlijden van den heer J. Donker Hzn. en het door den heer Mr. P. F. van Wintershoven genomen ontslag.

Aan de Regering is medegedeeld geworden, dat in het Koningrijk Pruissen thans ook de uitvoer, buiten de grenzen der Pruissische monarchie, van wapenen, van alle soorten van krijgsbehoeften, bepaaldelijk van projectilen, kruid, slaghoedjes, vuursteenen, en evenzoo van lood, zwavel en salpeter, bestemd voor landen welke niet tot den Duitschen Bond behooren, in elke rigting, tot nader order, verboden is, tenzij de oorsprong der goederen van het grondgebied des Zollvereins in elk bijzonder geval kan worden aangewezen.

De *Staats-Courant* bevat een overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de twee eerste maanden van 1855, in vergelijking gebragt met derzelver opbrengst over de twee eerste maanden van 1854. Daaruit blijkt, dat opgebragt hebben de directe belastingen *f* 2,208,504.73; de in- en uitgaande regten en scheepvaartregten *f* 286,557.14½; de accijnsen *f* 3,360,243.05½; de waarborg en belasting der gouden en zilveren werken *f* 28 494.62; de indirecte belastingen *f* 2,097,160.24½; de posterijen *f* 240,558.45½ en de Staatsloterij *f* 307.50.

De geheele opbrengst is geweest *f* 8,221,825.75 tegen *f* 8,148,278.78½ over gelijk tijdvak in 1854.

Uit een door Zr. Ms. gezant te Washington medegedeeld rapport over den handel en scheepvaart der Vereenigde Staten, voor het jaar eindigende den 30sten Junij 1854, blijkt dat gedurende dat jaar de algemeene uitvoer van 's lands voortbrengselen Ds. 253,390,870 bedragen heeft, en die van goederen van vreemden oorsprong Ds. 24,850,194. De algemeene invoer heeft bedragen eene waarde van Ds. 304,562,381; derhalve Ds. 26,321,317 meer dan die der uitvoeren. Uitgeklaard zijn 9570 Amerikaansche schepen, metende 3,911,392 ton; en 9503 vreemde schepen, metende 2,107,802 tonnen. Hiervan vertrokken naar Nederland, 25 Amerikaansche schepen, metende 15,204 ton en 40 vreemde schepen metende 15,004 ton; naar de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen 9 Amerikaansche schepen metende 3,638 ton, en 9 vreemde schepen metende 4,913 ton; naar de Nederlandsche West-Indische bezittingen 39 Amerikaansche schepen, metende 7920 ton, en 5 vreemde schepen metende 690 ton; naar Nederlandsch Guyana 13 Amerikaansche schepen, metende 2,927 ton en 1 vreemd schip metende 130 ton. Ingeklaard zijn 9455 Amerikaansche schepen, metende 3,752,115 ton en 9648 vreemde schepen, metende 2,132,224 ton, waarvan uit Nederland 21 Amerikaansche schepen, metende 10,838 ton en 28 vreemde schepen, metende 8865 ton; uit de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen 19 Amerikaansche schepen, metende 8545 ton en 1 vreemd schip, metende 441 ton; uit de Nederlandsche West-Indische bezittingen 72 Amerikaansche schepen, metende 15,166 ton en 35 vreemde schepen, metende 4808 ton; uit Nederlansch Guyana 24 Amerikaansche schepen, metende 4899 ton.

Van de in de algemeene vaart gebruikte schepen, zijn de navolgende Nederlandsche vaartuigen uitgeklaard: 1 naar Bremen, 16 naar Nederland, 5 naar de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, 2 naar de Nederlandsche West-Indische bezittingen, 2 naar Groot-Brittannie, 1 naar Ierland, 1 naar de Engelsche West-Indische bezittingen, 4 naar Canada, 2 naar Cuba, 1 naar Venezuela, 3 naar Chili, 7 naar Peru en 4 naar China: ingeklaard zijn 2 Nederlandsche schepen van Bremen, 23 van Nederland, 4 van Groot-Brittannie, 1 van Britsch Indie, 1 van Mexico, 1 van Venezuela, 2 van Peru en 4 van China.

De waarde der uitvoeren bedroeg, voor zoowel Nederland betreft:

		voortbrengselen der V. Staten. Ds.	voortbrengselen van vr. oorspr. Ds.
Naar Nederland,	voor	2,299.710	142,956
» de Ned. O. I. bezitt.	»	109,209	75,573
» » W. I.	»	371,380	22,065
» » Guyana	»	53,745	7,678

de invoeren beliepen:

uit Nederland	voor eene waarde van Ds.	1,695,970
» de Nederl. O.-I bezittingen	» » »	1,041.609
» » W.-I.	» » » » »	534 978
» » Guyana	» » » » »	102,236

Volgens een berigt van Z. M. consul te Kiel zijn aldaar gedurende 1854, regtstreeks uit Nederland aangekomen 4 Nederlandsche schepen, als uit Amsterdam 1 met stukgoederen, 1 met molensteenen, 1 in ballast; uit Schiedam 1 in ballast. Uit vreemde havens kwamen 19 Nederlandsche schepen; als uit New-Castle 4, uit Engeland 1 met steenkolen, uit Stettin 5, uit Colmar 1 met hout, uit Hamburg 3, uit Hartlepole 1, uit Tonning 1, uit Remdsburg 2 in ballast, uit Holbeck 1 met graan.

Naar Nederland vertrokken 14 Nederlandsche schepen, als naar Amsterdam 5 met boekweit, 4 met rogge, 2 met gerst, naar Nederland 1 met boekweit, naar Rotterdam 1 met rogge, 1 met raapzaad, naar Dordrecht 1 met dito. Naar vreemde havens vertrokken 15 Nederlandsche schepen, als naar Memel 2, naar Hadersleben 1, naar Dantzig 2,

naar Samjö 1, naar Fredericia 1 in ballast, naar Hamburg 2 met stukgoederen, naar Stolpemunde 2 met hoornvee, naar Lynn 1, naar Rochester 1 met raapkoeken, naar Kolding 1, naar Antwerpen 1 met rogge.

Voorts kwamen uit Nederland 2, en vertrokken derwaarts 19 vreemde schepen.

Gedurende gezegd jaar zijn te Kiel uitgeklaard 3718 schepen, metende 43,973 commercie-lasten, als 25 Engelsche, 5 Hamburgsche, 18 Hannoversche, 27 Nederlandsche 777¼ lasten) 6 Meckfenburgsche, 2 Noorweegsche, 2 Oldenburgsche, 7 Pruissische, 168 Zweedsche, 3330 inlandsche schepen, 1 Lubecker schip en 127 stoomboten.

De hoofd-artikelen van invoer uit het buitenland waren:

ruwe suiker	1,171,520	pond
ijzer	1,088,150	»
steenzout	279,537	»
koffij	486,146	»
tabak (ruw)	247,000	»
» (bewerkt)	20,000	»
manufacturen	279,000	»
steenkolen	129,733	ton
keukenzout	5,673	»
hout	603,230	voet

en uit het binnenland 528,694 tot diverse graansoorten.

Naar het buitenland werden uitgevoerd, onder anderen:

raapkoeken	838,200	pond
beenderen	759,000	»
huiden	252,000	»
olie	287,000	»
lompen	213,962	»
kaas	166,561	»
gerst	12,491	ton
tarwe	34,804	»
wol	25,400	pond

en naar Hamburg per spoorweg diverse graansoorten tot 418,700 ton.

De oogst moet in het geheele land als een zeer goede worden aangemerkt, en de prijzen van granen, boter en vee waren hoog. De welvaart is groot en de prijzen van het land stijgen bijzonder.

Het concert, dat ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, eergisteren avond te Amsterdam door mevr. Jenny Goldschmid geb. Lind gegeven is heeft, na aftrek der onkosten, de aanzienlijken som van *f* 3830 opgebragt; deze som is reeds aan de algemeene commissie ter hand gesteld.

Gisteren is van de scheepstimmerwerf van de heeren J. en K. Smit, te Kinderdijk, te water gelaten het barkschip, genaamd *Johanna en Geertruida*, groot ongeveer 400 lasten, bestemd voor de groote vaart, voor rekening eener reederij, onder directie van den heer M. Lels, te Alblasserdam, zullende gevoerd worden door kapt. P. Flens. Daarna is op dezelfde werf de kiel gelegd voor een barkschip, genaamd *Ida Elisabeth*, groot ongeveer 400 lasten, voor rekening van den heer W. Ruijs J.Dz. te Rotterdam.

Te Nieuwendiep is gisteren overgeplaatst als 1en officier aan boord van Z. M. fregat *Prins Hendrik*, de luit. ter zee, 1ste klasse, J. van der Meersch, van Z. M. fregat *Doggersbank*, ter vervanging van den 1en officier, P. A. van Rees, thans op non activiteit gesteld; terwijl als 1sten officier op Zr. Ms. fregat *Doggersbank* is geplaatst de luit. ter zee 1ste kl. Koopmans.

Uit Wageningen schrijft men het volgende: Onze stadgenoot Immerzeel heeft plan, om door de bijeenzameling van eenige schilderstukken, boek- en plaatwerken en andere kunst-producten van dien aard eene loterij op te rigten, tegen *f* 1 het lot, waarvan de opbrengst bepaaldelijk zal strekken ten voordeele van de hulpbehoevenden, die in deze gemeente door de overstrooming geleden hebben en waarvan er reeds twee honderd in deze stad worden verpleegd. (*Hbl.*)

Te Oude Pekel-A is den 13den dezer van de werf van H. K. de Wijk, te water gelaten het schoonerschip *Zeemeeuw*, groot 110 lasten voor rekening eener reederij onder directie van den heer H. T. Kranenborg, zullende gevoerd worden door kapt. Sikkema.

Gorinchem, 15 Maart. Het vloedwater op het Culemborgsche veld is hoog 3.66 el, en aan den zuider Lingedijk 3,44 el boven Aspersch peil; onder Dalem 3,79 el boven Amsterdamsch peil gewassen in 24 uren 7 duim. De twee bovenste overlaten zijn geopend.

Leijden, 15 Maart. Heden werd alhier tot doctor in de verloskunde gepromeveerd, de heer C. Schokker, van Enkhuizen, medicinae doctor.

Wageningen, 14 Maart. De doorbraak in den Grebbendijk is thans van buiten omringd, en alle inloop van water gekeerd.

De schotbalken zijn uit de Grebbesluis genomen, om de lozing van het vloedwater te bevorderen.

Arnhem, 15 Maart. Z. M. de Koning is heden morgen, vergezeld van den Staatsraad, Commissaris des Konings, naar de Nederbetuwe vertrokken, om de doorbraken in den Rijndijk in oogenschouw te nemen.

— De dames-loterij ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, waarvan een vorig nommer onzer courant meldig maakte, vindt algemeen bijval en medewerking. Ook Zijne Majesteit heeft zijne belangstelling daarin getoond door het nemen van 200 loten.

Eck en Wiel, 13 Maart. Te Ingen is de bovenste doorloop bevangen. Te Maurik denkt men morgen ook zoo ver te komen.

Lienden, 13 Maart. Nog is geen overzigt te geven van de schade, door de dijkbreuken in deze streken. Gelukkig heeft men geen verlies van menschenlevens te betreuren. Te dien opzigte heeft men veel te danken aan de hulpvaardigheid, met edele zelfopoffering betoond door twee personen uit Lienden, den onderwijzer van Koppenhagen, den planter Rustenhoven, twee uit Ingen, den kastelein van Westhenen en den arbeider Teunissen, een uit Kester, den boerenknecht Maters, en twee uit Opheuden, de schippers van de Pol en Kapelleveen. Ook de door de gemeente aangenomen schippers, Servaas en Rustenhoven hebben zich daarbij met bijzonderen ijver onderscheiden.

Groot is de zorg om de noodlijdenden, wier getal hier meer dan 1300 bedraagt, dagelijks ook maar van het volstrekt noodige te voorzien.

Zwolle, 15 Maart. Sedert eenige dagen is de aandrang van het Vechtwater tengevolge van den doorbraak in den Maatgraven dijk, zoodanig toegenomen, dat een groot gedeelte van de buurschappen Hertte en Berkum, zoomede van den Diezer Enk en den straatweg op Almelo is overstroomd. Hoewel de afloop van het water door het gunstig weder wordt bevorderd, zal er evenwel nog wel eenigen tijd verloopen voor dat de landen van het water zullen zijn ontlast, hetwelk bij het naderen van de lente, voorzeker tot oponthoud in den landbouw aanleiding zal geven.

Wierden, 13 Maart. Deelden wij voor eenige dagen het voor de veehouders alhier verblijdende berigt mede, dat de longzieke runderen op den stal van Van Keppel te Zuna hersteld waren, zoo dat men hoopte die ziekte had opgehouden te heerschen; thans moeten wij met leedwezen berigten, dat er dezer dagen weer een rund op gemelden stal door die ziekte is aangetast.

— In den nacht van den 11 op den 12 dezer zijn er bij een landbouwer onder Enter meer dan 80 schepels aardappelen uit de kuilen gestolen, zonder dat men tot heden noch van de ontvreemde aardappelen, noch van de dieven, eenig spoor heeft ontdekt.

Meppel, 14 Maart. De lang gewenschte tijd, dat de scheepvaart wederom zou aanvangen en daarmede vele bedrijvigheid, begint te naderen; het diep tusschen hier en Zwartsluis is geheel los; er zijn reeds schepen van Zwartsluis hier aangekomen; en de beurtschipper J. de Vries, is zoo de vorst ophoudt, voornemens morgen zijne eerste reis van hier naar Zwolle te doen, daar men verneemt, dat het vaarwater naar Zwolle geheel van ijs ontdaan, althans weder bevaarbaar is.

□ **Drunen**, 14 Maart. Ofschoon deze gemeente zeer ongelukkig geweest is door het verliezen der twee laatste, achtervolgens benoemde raadsleden, welke overleden alvorens hunne betrekking te hebben aanvaard, schijnen de kiezers den moed nog niet te verliezen

Bij de op gisteren plaats gehad hebbende verkiezing van één lid voor den raad, waren van de 127 kiezers, die de gemeente onder hare inwoners telt 103 opgekomen, terwijl een 10 of 12tal om verschillende redenen in de onmogelijkheid waren hunne stem uit te brengen.

Op ééne na waren alle stemmen vereenigd op de heeren C. de Swart en A. Z. van Drunen, die respectievelijk 54 en 48 stemmen erlangden; zoodat eerstgenoemde verkozen is.

Per Telegraaf.

Berlijn, Donderdag 15 Maart ('s avonds.) In den heden onder presidium van den Koning gehouden ministerraad is besloten den weder-uitvoer van vreemde oorlogswapenen die bij het verlaten der grenzen blijken te zijn wapenen voor Rusland bestemd, te verbieden.

Parijs, 16 Maart. Gisteren heeft hier in de Russische kapel eene lijkdienst voor keizer Nicolaas plaats gehad. Alle leden van het corps diplomatique, de prinses Mathilda en keizer Napoleon woonden de plegtigheid bij.

Het gerucht is verspreid, dat de Engelsche regering goede tijdingen van lord John Russell ontvangen heeft.

De generaal von Wedell is door den keizer in een gehoor ontvangen.

Volgens berigten uit Varna van 4 dezer was het garnizoen van Sebastopol van den dood des Czaars nog niet onderrigt. In eene depeche uit Weenen wordt verzekerd, dat de beide grootvorsten naar St. Petersburg terugkeeren. Prins Menchikoff gaat naar Moskou, de ukase, waarbij hij teruggeroepen wordt, draagt de dagteekening van 4 Maart.

Keizer Alexander heeft, ten einde den oorlog in de Krim met te meer kracht door te zetten, onder bevel van generaal Gortchakoff geplaatst het gedeelte van Theodosia tot Kertsch, thans onder Chomutow.

Uit den Pireus zijn tijdingen van 7 dezer. De admiraal Canaris is in ongenade gevallen. Zijn verzoek om demissie is door koning Otto aangenomen, die een dergelijk verzoek van Maurocordato en nog een ander lid van het vorige gouvernement geweigerd heeft.

Er zijn Turksche troepen te Monastir geconcentreerd. In Epirus heerscht eene sterke gisting. In Thessalie is eene Oostenrijksche interventie aangekondigd, ten einde iedere Hellenistische beweging te onderdrukken.

Konstantinopel, 1 Maart. Het *Journal de Constantinople* zegt op grond van berigten uit Caïro, dat de heer Bourée een tractaat van koophandel met Perzie zal trachten te sluiten, en spreekt het gerucht tegen van een ultimatum der geallieerden aan Perzie, waarbij een hulpkorps van 30,000 Perziers wordt gevraagd.

Generaal Williams heeft troepen tegen de Kurden gezonden, met belofte van amnestie, indien zij de wapenen nederleggen.

Madrid, 15 Maart. Het voorstel, dat de Senaat gedeeltelijk door Koninklijke benoemingen, gedeeltelijk door verkiezingen zal zamengesteld worden, is verworpen.

Advertentien.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *hebben de genezing ten gevolge gehad van een zieken voet en hebben het afzetten van denzelven verhinderd.* De heer Jacob Palmer, woonachtig te Liverpool Blakestraat No. 1, leed aan eene hevige kwaal aan een zijner voeten. Eenige voorname heelkundige bedienden hem en oordeelden, het noodzakelijk een der teenen af te zetten, alvorens dit genezen was, vertoonde zich de kwaal hooger op en men wilde toen ook den geheelen voet afzetten; hiertegen verzette zich echter de lijder en besloot de zalf en pillen ven Holloway te beproeven, waardoor hij spoedig werd genezen, zoodat hij thans kan gaan en zijne bezigheden verrigten als te voren. Het vooraangehaalde kan bewaarheid worden door den heer Martin chimist te Liverpool op den Copperashill No. 10.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.30, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50. *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0.30, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05; *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissementen te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (793)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 16 Maart 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	61¾ ⅞ ⅞	*Hope* 1798/1816	5	101½
Dito Certificat.	3	73½ ⅝	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito.	4	91 3/16 ¾ ¼	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening	4	90⅞	Dito Dito	4½	
Amort. Syndic.	8½	89½	Dito *Hope*	4	
Hand. Maats.	4½		Dito *Stieglitz*	4	74⅝
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2½		Dito 1854	5	82⅛
D° *Rotschild*	2½	50	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	60
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	
Nieuwe	1	18 5/16	**Oostenrijk.**		
Dito Buitenl.	3				
D° Binneal.e/m.	3	31 15/16 2 2	Metaliek	5	63½ ⅜
Bew. Sp. Com.		4⅝	Dito bet. Amst.	5	74⅝ ⅜
Amort. Schuld.			Dito Nation.	5	66 7/16 ½ ⅞
Portugal.			Dito 1847	2½	32 5/16
Londen nieuwe.	3	38 9/16 ⅝	Dito 1851/1852	2½	32 5/16
Dito uitgest.	4				

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 98¼; Philad., Bank-act. 3 15/16; Mexic., te Lond. 3 pct. 19 13/16, 20; dito Onb. 19 13/16, 20; Gren., te Lond. Onb. 14¼, 9/16; dito Uitg. 5 [illegible] Pruiss. loten 1854 *f* 188⅝, 9; Org. Bank-act. 2¼, 9/16.

Ook heden bleef de markt hare vooruitgaande beweging (al-hoewel zonder groote verandering) vervolgen, met koopers in Holl., Oostenrijksche en Spaansche fondsen.

FRANKFORT, Donderdag 15 Maart. Metall. 5 pct. 65[illegible] Spanje 1 pct. 18 3/16; dito binn. 3 pct. 31⅜.

LONDEN, Donderdag 15 Maart. Consols op t. 93¼, ⅜, 93[illegible] N. Mexic. 3 pct. 20⅝, ⅞; Sardinie 5 pct. 86; Spanje [illegible] pct. 18⅛, ⅜; Turksche leening 80.

PARIJS, Donderdag 15 Maart. Fr. 4½ pct. 95; dito 3 [illegible] pct. 70.15; Sp. binn. 3 pct. 32; dito 1 pct. 18⅜.

WEENEN, Donderdag 15 Maart. N. Metall. 82⅞; Nat. Leen. 86¼; Bankactien 1014; Lombarden 102; Loten 1854 121[illegible] Zilver 26½; Wissel op Parijs 146¾.

MADRID, Donderdag 15 Maart. Sp. 3 pct. 33; dito [illegible] pct. 18.75.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.